

Motion till riksdagen 2009/10:So450

av **Börje Vestlund och Sylvia Lindgren (s)**

Hemlöshet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta krafttag mot hemlösheten.

Motivering

Hemlöshet är inte bara ett tragiskt misslyckande för samhället som sådant, utan främst en personlig tragedi för den enskilde. Självklart är det aldrig acceptabelt att det finns människor i vårt samhälle som inte har någonstans att sova om natten, en plats att kalla sitt hem.

Hemlöshet är både en social- och bostadspolitisk fråga. En hög bostadsproduktion leder förvisso inte automatiskt till att lösa problemen eftersom nya bostäder tenderar att vara dyra. Men nytillskott av bostäder är nödvändigt för att skapa flyttningsrörelser som i slutänden friställer äldre lägenheter för hushåll som står utanför bostadsmarknaden.

Hemslösa personer har ofta även andra problem än att just sakna en bostad. Missbruk eller andra sociala problem, ofta i kombination, är en bidragande orsak till hemlöshet. En fungerande missbruksvård och en bättre psykiatri är därför av största vikt för att förebygga utslagning och hemlöshet. Hemlöshet kan också återfinnas bland dem som lever i tillvarons gråzoner, på flykt undan myndigheter, tidvis i behandling, tidvis inom kriminalvården men sällan eller aldrig i en fast tillvaro med eget boende. Det är en ambulerande tillvaro som snabbt leder till ett befäst utanförskap utan hållpunkter i vardagen.

Det förebyggande arbetet kan inte nog betonas. Exempel utöver de ovan nämnda kan vara stöd vid risk för vräkning och boendestöd.

För dem som befinner sig i hemlöshet krävs i de flesta fall en kombination av långvarigt, varsamt kontaktarbete och kraftfulla vård- och behandlingsinsatser. Många frivilligorganisationer har särskilda kunskaper och har utvecklat metoder för arbete med hemlösa. Ett partnerskap mellan samhälle och

Fel! Okänt namn på

frivilligorganisationer kan skapa hållbara strukturer som gynnar den enskilde. Idag är det inte ovanligt att se människor som ligger ute på våra gator, i portar, i soprum, på offentliga toaletter eller var det nu finns plats. Vi vill inte gärna se det men vi känner vanmakt som visar sig i likgiltighet och därmed ett indirekt accepterande. Det är en skam för vårt samhälle att hemlösheten breder ut sig. Det förebyggande arbetet och utvecklade metoder för att undvika det gigantiska resursslöseri både för individerna och för samhället som hemlösheten innebär är av största vikt.

Tyvär har hemlösheten ökat de senaste åren, inte minst i våra storstäder. Men när man gjort mätningar av antalet hemlösa så återfinns hemlösa i 85 % av Sveriges kommuner. Det är minst sagt en deprimerande siffra. Regeringen lämnade i februari 2007 ett förslag med en strategi för att utmana hemlösheten. Den bestod av fyra olika mål:

- ? Alla ska vara garanterade tak över huvudet och erbjudas fortsatta samordnade insatser utifrån individuella behov.
- ? Antalet kvinnor respektive män som är intagna eller inskrivna på en kriminalvårdsanstalt eller behandlingsenhet, har stödboende eller vistas på hem för vård och boende (HVB) och inte har ordnad bostad inför utskrivningen ska minska.
- ? Inträde på den ordinarie bostadsmarknaden ska underlättas för kvinnor respektive män som befinner sig i boendetrappor, träningslägenheter och andra former av boenden som tillhandahålls av socialtjänsten eller andra aktörer.
- ? Antalet vräkningar ska minska och inga barn ska vräkas.

Ambitionen i strategin var lovvärd och den kunde ha blivit ett kraftfullt verktyg i kampen mot hemlösheten om regeringen samtidigt anvisat pengar till kommuner och landsting. Detta gjorde man inte. Istället anslogs drygt 47 miljoner kronor som man kunde ansöka om som projektstöd för olika projekt i kommuner, landsting och frivilligorganisationer. I huvudsak har dessa medel använts till redan befintliga projekt. Följaktligen har inte heller antalet hemlösa minskat, utan tvärtom har antalet ökat något.

Det är nu dags att man tar krafttag mot hemlösheten. Det är ett stort och komplext problem, och det är på gränsen till löjeväckande att prata om taköver-huvudet-garanti när det handlar om att ge människor en bostad, en fast punkt och en trygghet i tillvaron. Det är särskilt allvarligt att trots att regeringen uttryckt att barn inte ska vräkas, så vräks fortfarande barn i familjer som inte kan betala sin hyra.

Stockholm den 30 september 2009

Börje Vestlund (s)

Sylvia Lindgren (s)